

Foto- en
filmavond

Donderdag 14 november om 20.00 uur in de Boerhoorn, Oosterweg 14. Omdat ieder jaar blijkt hoeveel mensen hun foto's en films willen vertonen en wat een prachtige beelden er dan te zien zijn met de verhalen erbij, gaan we met deze jaarlijkse foto-avonden door. Ieder lid of iedere belangstellende krijgt de gelegenheid om een beperkt aantal (van maximaal 15 tot 20) zelfgemaakte natuurfoto's of korte filmpjes te vertonen. Eerdere avonden hebben laten zien dat er prachtige verhalen verteld worden en dat er bijzondere foto's en filmpjes te zien zijn. Opgave voor deelname aan de vertoning is vooraf nodig bij info@natuurverenigingzuidwolden.nl of telefonisch 0528-373131. Voor iedere deelnemer is maximaal een kwartier tijd beschikbaar. Iedereen is van harte welkom om mee te doen of om te komen kijken. De toegang is gratis!

RUINEN

Speurtochten

Kom speuren in het Dwingelderveld. Van woensdag tot en met zondag, van 10.00 tot 17.00 uur is het bezoekerscentrum Dwingelderveld geopend. Je kunt daar een leuke speurtocht huren voor diverse leeftijden. Bijvoorbeeld de herfstspeurtocht, geschikt voor kinderen vanaf 4 jaar en er is een versie voor kinderen vanaf 8 jaar.

NOODZAAK TOEZICHT EN handhaving in buitengebied

■ BOA's steeds vaker geconfronteerd met agressie en geweld

HOOGVEEN Stroperij, wild crossen, intensieve recreatie, dumpen van afval, nachtelijke speurtochten, ATB-routes, loslopende honden en gemotoriseerde evenementen. Het buitengebied staat onder druk.

Niet alleen het buitengebied. Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Stichting Het Drentse Landschap krijgen ieder jaar zo'n honderd aanvragen voor evenementen in nationale parken Dwingelderveld, Drents-Friese Wold of andere natuurgebieden. De aanvragers beseffen niet dat het in de meeste gevallen om Natura 2000-gebieden gaat, terreinen waar rust en stilte het natuurleven in stand moeten houden. Toezicht en handhaving in deze gebieden zijn noodzaak, maar laten nogal eens te wensen over. Dat geldt zeker voor het buitengebied. Groene Buitengewone Opsporings Ambtenaren (BOA's) worden in toenemende mate geconfronteerd met fysiek geweld, grove taal en agressie wanneer ze overgaan tot optreden of slechts vragen naar een afgegeven vergunning.

Het contrast tussen bedwingen en handhaven in het verkeer en buitengebieden, waaronder natuurterreinen, is op z'n minst opmerkelijk. In het verkeer wordt ons gedrag voortdurend gecorrigeerd. In woonwijken beperken verkeersdrempels onze snelheid. En terecht! Verbodsborden wijzen ons op wat we niet mogen. Camera's en radarinstallaties houden ons in de gaten op snel- en provinciale wegen. De politie handhaaft en deelt bekeuringen uit. Maar zolang we van de openbare weg zonder vergunning een heideveld

betreden of buiten de paden gaan in een bos, gelden blijkbaar geen regels. De hond gaat los, op mountainbikes crossen groepen jongeren door het bos, een aanhangwagen met tuinafval wordt zomaar ergens leeggegooid en een campinghouder organiseert voor twintig kinderen een nachtelijke speurtocht in een bos dat als bosreservaat is aangewezen. Een bosreservaat als het Kremboongbos is voor de dieren die er leven, niet voor loslopende honden. Voor de vierde achtereenvolgende keer vond ik hier plastic zakken met oude wietplanten en afgewerkte teelaarde van wiet. De politie gaf het advies in regenachtige nachten te letten op een auto met paardentrailer. De sporen worden door regen uitgewist. Maar, je bent als toezichthouder niet elke regenachtige nacht in het veld. Tot 1995 werkte veldpolitie Ommen 's nachts. Deze dienders kenden hun gebied als hun broekzak en ook hun pappenheimers. Maar de veldpolitie werd opgeheven. De doorgewinterde handhavers moesten dienst doen in de stad.

Misstanden melden

De ministers van Justitie en Veiligheid (Grapperhaus) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Schouten) werken aan een plan van aanpak ter versterking van het toezicht en de handha-

Zakken met wietafval bij de ingang van het Kremboongbos.

Hero Moorlag

ving in het buitengebied. Er moet een betere samenwerking komen tussen groene BOA's en politie. Tot op heden is die samenwerking gebrekkig. Het publiek wordt gevraagd misstanden te melden op natuurverstoring.nl, bij de Milieuklachtenlijn van Drenthe (0592-365303), bij de plaatselijke politie of men schakelt een BOA in. Of het helpt? Soms weet je niet meer wat te doen. Eind maart ontving ik tientallen foto's van geeloranje gras- en knollenvelden. Ze kwamen van verontruste mensen die zich bont en blauw ergeren aan het doodspuiten met Round-up. Iemand schrijft met hoofdletters in een mail: ROT OP MET JE ROUND-UP! Ik stuurde alle foto's naar organisaties als Sovon, Vlinderstichting, Libellenwerkgroepen, Meten=Weten Westerveld, Milieudefensie, Natuur- en Milieuf-

deratie Drenthe, enzovoort. Mijn advies: bundel jullie krachten alsjeblieft, sla bij de Provincie met de vuist op de tafel en eis stopzetting van deze onzinnige vergiftiging van het milieu, want een kwart van Drenthe kleurt in voorjaar en herfst oranje. Handhaving is in dit geval heel moeilijk. Voor versterking van dassenburchten, stroperij, illegaal storten van afval en evenementen in de natuur zonder vergunning raad ik aan van meldpunten gebruik te maken of een BOA in te lichten. Zelf heb ik goede ervaring met provinciale BOA Robert Altena, 06 20131615 of r.altena@drenthe.nl. In de meeste gevallen was hij binnen een half uur ter plekke. Er is slechts één groot probleem, van betrappen op heterdaad is vrijwel nooit sprake. ■

Hero Moorlag

Lariksbastkever produceert extra generatie in warme zomer

HOOGVEEN Voor de tweede keer op rij hebben wij een warme zomer achter de rug. Langdurige warmte heeft veel schadelijke gevolgen voor de natuur. Zo neemt het aantal plaagsoorten meetbaar toe, waardoor de getroffen planten en bomen extra lijden. Dit bovenop de schade die de aanhoudende droogte al veroorzaakt. In dit deel wat meer over de lariksbastkever (*Ips cembrae*), die het deze warme zomer extra goed deed.

De letterzetter (*Ips typographus*), die sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw onze fijnsparbossen met enige regelmaat op grote schaal 'terroriseert', wordt inmiddels bijgestaan door zijn neef, de lariksbastkever. Ook dit kevertje brengt zijn kroost groot onder de bast van een naaldboom, in dit geval de lariks. Onder 'normale' omstandigheden – geen extreem warme zomer – is er geen sprake van een plaag. De natuurlijke vijanden van het kevertje kunnen de aanwas de baas. Echter wanneer, zoals deze zomer, de hoge temperatuur voor een extra generatie zorgt, kan het

Door lariksbastkever aangetast bos. Inzet: spechtenwerk. Hans Kruk

uit de hand lopen. Dan vliegen de kevers niet alleen op geveldde stammen en verzwakte bomen, maar zullen ook gezonde bomen worden aangetast. De massale vretterij door de larven, onder de schors, verzwakt de boom snel. Als de plaag op zijn hoogtepunt is, kan een aangetaste lariks binnen zes tot acht weken zijn schors volledig kwijtraken. De

boom is ten dode opgeschreven. Aanhoudende droogte versnelt dat proces.

Deel dode bomen kappen

In de zomer heeft de lariksbastkever twee generaties en ook de volwassen exemplaren van de eerste generatie gaan door met eieren leggen. Daarmee versnelt het tempo van de aantasting nog

eens. Dit gebeurt in eerste instantie op vers gezaagd hout, echter ook verzwakte en zelfs gezonde bomen worden nu snel aangetast. Deze situatie doet zich nu voor, in sommige delen van het Dwingelderveld en in boswachterij Ruinen. Aan de noordzijde van de Spieregerweg en in de directe omgeving van het ecoduct zijn enkele vakken Japanse lariks op grote schaal aangetast. Daar staan nu honderden dode lariksen. Om te voorkomen dat er te veel dood hout staat, met de bijkomende risico's, gaan wij nog deze winter een deel van de dode bomen kappen. Bossen met een gevarieerde samenstelling hebben veel meer veerkracht en zijn daarmee beter bestand tegen plagen zoals hier beschreven. Ook de aanwezigheid van natuurlijke vijanden van de Ips speelt een belangrijke rol bij de bestrijding van de kevertjes. Of daarmee ook de verspreiding van de lariksbastkever een halt is toegeeroepen, dat zal de toekomst uitwijzen. ■

Hans Kruk, boswachter Staatsbosbeheer